

AZ EGYSÉGES DOKUMENTUM KITÖLTÉSE: A KAPCSOLAT (ok-okozati összefüggés)

BEVEZETÉS

Nagyon fontos, hogy az egységes dokumentum alapos és következetes módon elmagyarázza, miként teljesülnek az ok-okozati összefüggésre vonatkozó követelmények.

A kapcsolat leírása:

- a termék minősége vagy jellemzői és a földrajzi terület között (az OEM esetében), valamint
- a termék minősége, hírneve vagy egyéb jellemzői és a földrajzi származása között (az OFJ esetében)

jelenti a Bizottság számára a fő indoklást, amikor határoz egy adott elnevezés bejegyzéséről. A „Kapcsolat a földrajzi területtel” az egységes dokumentum legfontosabb része: lényegében ez indokolja az elnevezéshez kapcsolódó szellemi tulajdon-jog létrehozását. E rovatból ki kell derülnie, hogy az elnevezés nem csupán a származásra utaló körülbelüli megjelölés, hanem egy olyan termék neve, amely a földrajzi területtel szerves kapcsolatban áll.

LOGIKAI FELÉPÍTÉS

A kapcsolat leírásának megvan a maga logikus felépítése:

1. Egyértelműen jelölje meg a kapcsolat alapját, OEM esetében például *„egy adott termék minősége főként vagy kizárólag a földrajzi környezethez kapcsolódó természeti és/vagy emberi tényezőknek köszönhető”*, OFJ esetében *„egy adott termék hírneve a területnek tulajdonítható”*, vagy *„a termék tulajdonságai földrajzi eredetének tulajdoníthatók, vagy a környezeti tényezőknek, vagy a know-how-nak és az emberi tényezőknek köszönhetően”*. Csak a releváns tényezőkre vonatkozó információkat tüntesse fel. Egyetlen indoklási alap is elegendő. Sokkal jobb egyetlen, jól megalapozott érvet feltüntetni, mint minden egyes tényezőhöz ködös, nem meggyőző információkat megadni.
2. A kapcsolat alapjának meghatározását követően írja le a földrajzi területet, mégpedig az esettől függően:
  - a. a földrajzi területre jellemző azon természeti tényezőket (talaj- és éghajlati viszonyok, domborzat, éghajlat, talaj, csapadék, fekvés, tengerszint feletti magasság) és/vagy

emberi tényezőket (a helyhez kötődő szaktudás), amelyek hatással vannak a termék egyedi jellegére, illetve amelyek a terméknek az egyedi jellegét adják. A szaktudás (know-how) legyen konkrét, egyedi készség: a termelés általános képessége önmagában nem elegendő.
  - b. A hírnéven alapuló OFJ esetében ismertesse azon földrajzi (természeti és emberi) tényezőket, amelyek ma, a termék jelenlegi hírneve szempontjából

lényegesek, valamint – ha relevánsak – azokat a történeti adatokat, amelyek a hírnevet megalapozzák.

3. Határozza meg és írja le a termék azon jellemzőit, amelyek a hasonló termékekhez képest a termék egyedi jellegét adják. Általános minőségi jegyek helyett objektív termékjellemzőket kell megadni, melyek alapján a termék megkülönböztethető. A hírneven alapuló OFJ esetében megfelelő információk és pontos adatok segítségével határozza meg és ismertesse a termék hírnevét. Soroljon fel múltbeli és aktuális konkrét példákat az elnevezés tényleges használatára; lehetőség szerint a termék forgalmazásával kapcsolatban használt elnevezésekből merítve.
4. Mutassa be, hogy a földrajzi terület jellemzői (természeti és/vagy emberi tényezők) miként alapozzák meg a termék egyedi, meghatározott jellemzőit, illetve hogyan vannak hatással azokra. A hírneven alapuló OFJ esetében szemléltetni kell, hogy a termék hírneve kapcsolódik a nyilvántartásba vételre benyújtott elnevezéshez, és az a földrajzi területnek tulajdonítható. A hírnév alátámasztására hivatkozzon díjakra, könyv- vagy szaksajtóbeli megjelenésre, kiadványokban szereplő említésekre.

Egyetlen formai követelmény van, amelyet teljesíteni kell: *az OFJ esetében az egységes dokumentumban szerepelnie kell, hogy mely tényezők, illetve tényezőkon alapul a kapcsolat.* Az OFJ esetében az egységes dokumentum 6. rovatának egy olyan mondatlall kezdődnie, amely egyértelműen kimondja, hogy a kapcsolat egy adott minőségen, jellemzőn vagy hírneven, illetve ezek közül többen alapszik. A 6. rovat indoklásának pedig összhangban kell állnia ezzel az állítással.

FONTOSSÁGI SORREND AZ INFORMÁCIÓK KÖZÖTT

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az egységes dokumentum „Kapcsolat a földrajzi területtel” rovatá néha lényegtelen vagy csak részben lényeges információkat tartalmaz. Ezenkívül gyakran változtatni kell az információk sorrendjén.

- **Lényeges információk OEM és egy adott minőségen alapuló OFJ esetében:** a jellegzetes minőség vagy sajátos jellemzők, valamint annak leírása, hogy ezek miként eredeztethetőek a terület természeti és emberi tényezőiből.

Példa: *A „Piacentinu Ennese” sajt különlegessége az előállítási területen termesztett, és a sajt készítés során a tejhez adott sáfránynak köszönhető, egységes sárga szín. A felhasznált sáfrány minőségét alátámasztja a magas krocín- és pikrokrocín-tartalom. A fenti paraméterek alapján az Enna környékén termesztett sáfrány az I. és a II. minőségi osztályba sorolható, és speciális aroma-összetevők a termék illatát intenzívebbé és jellegzetesebbé teszik. Az előállítási terület hegy- és vízrajzi viszonyai, valamint szubkontinentális éghajlati jellemzői közrejátszanak a sajátos mennyiségi és minőségi jellemzőkkel rendelkező takarmány előállításában. A 400 és 800 méteres tengerszint feletti magasságon elterülő, agyagos, homokos és közepesen laza barnaföld talajok elősegítik olyan speciális aromaprofilú takarmányok fejlődését, amelyek aromáját a növényvilágban természetesen jelenlévő anyagok, a „terpének” határozzák meg, amelyek változatlanul átkerülnek a takarmányból a tejbe, majd pedig a kész sajtba. A „Piacentinu Ennese” sajtban igazolták egy speciális terpén, az „ α -terpineol” jelenlétét, amely kizárólag az Enna környéki területen található meg, és a terméknek sajátos aromát kölcsönző takarmányfélékből származik.*

- **A hírnéven alapuló OFJ esetében lényeges információk:** a nyilvántartásba vételre benyújtott elnevezéssel forgalmazott termék hírnevének leírása azon elemek feltüntetésével, amelyek alapján a területtel összefüggésben igazolható ez a hírnév.

Példa: A „Citron de Menton” citrom Franciaországon belüli és nemzetközi hírneve a citrom különleges tulajdonságaiból fakad. Egy teljes mű, a „Le Citron de Menton” című kiadvány szól erről a citromról (Éditions ROM, 2005. december). A „Citron de Menton” citromot mind héja, mind leve minőségéért és illatáért nagyra értékelik a legnevesebb francia séfek, mint Alain Ducasse („Louis XV” étterem, Monaco), Paul Bocuse (és a Troisgros fivérek), vagy például Joël Robuchon, aki így jellemezte ezt a citromot: „egyedülálló illat, kissé savanykás íz, nagyon illatos héj”. Különleges tulajdonságai miatt a „Citron de Menton” citromot számos feldolgozott termék – cukrászsütemények, citromlikőr, lekvárok, ízesített olívaolaj stb. – készítéséhez is előszeretettel használják. A Mentonban 1934 óta rendszeresen megtartott citromfesztiválra („Fête du Citron”) látogatók ezrei érkeznek Franciaországból és külföldről egyaránt (2011-ben 200 000 látogatója volt az eseménynek).

- **Csak részben lényeges információk:** a kapcsolat igazolása szempontjából közvetlen módon nem hasznos információ, amely azonban illeszkedik a földrajzi árujelzők „szellemiségéhez”, összefoglalva a „termékek, amelyeknek történetük van” mottóhoz. Példák: 1) A termék hírnevének leírása (OEM vagy kizárólag egy adott minőségen alapuló OFJ esetében). 2) Hivatkozás objektív történeti adatokra (az összes OEM és OFJ esetében).

Az OEM és az olyan OFJ esetében, amelynél a kapcsolat egy adott minőségen vagy a termék tulajdonságain alapul, a hírnév leírása és a történeti adatokra való hivatkozás ugyan nem lényeges, de a háttér felvázolásával hozzájárul a termék történetének jobb megértéséhez. A hírnéven alapuló OFJ esetében a történeti hivatkozás önmagában nem lényeges, ugyanakkor segít a hírnévhez kapcsolódó háttér ismertetésében. Ezek az információk ezért mind maradhatnak, de összefoglalva és a lényeges információk után kell következniük.

- **Lényegtelen információk:** a nem megkülönböztető jellegű minőségi jellemzők és tulajdonságok, a földrajzi területet leíró olyan elemek, amelyek nincsenek hatással az OEM/OFJ jellemzőire (konkrétan a hírnéven alapuló kapcsolat esetében a terület leírása szigorúan a hírnév szempontjából lényeges elemekre korlátozódhat), az előállítás módjával kapcsolatos olyan információk, amelyeknek a kapcsolat szempontjából egyáltalán nincsen hatásuk, hasonló termékekre való hivatkozás (például: „a terület a káposztatermesztéshez kiváló adottságokkal rendelkezik”), általános jellegű és szubjektív értékelő megállapítások (például: „a termék egyedülálló íze”).

Az ilyen információk vagy megállapítások kerülendők.

ÖSSZEGZÉS

A kapcsolat indoklása során az információkat a leglényegesebbtől a legkevésbé fontos felé haladva kell feltüntetni. Ajánlatos rögtön az elején kiemelni az OEM, illetve az OFJ bejegyzésének indoklása szempontjából elengedhetetlen adatokat. Ezeket követhetik tömörebb formában az inkább „leíró” jellegű információk.